Gemeente Rheden

T.a.v. college en raadsleden

De Steeg

Rheden : 23 oktober 2023

Onderwerp : Natuurbelang herontwikkeling Buitenplaats Beekhuizen

Bijlagen : Brochure Duurzame Veluwezoom en factsheet 22 uit biodiversiteitsplan

Geacht college,

Geachte raadsleden,

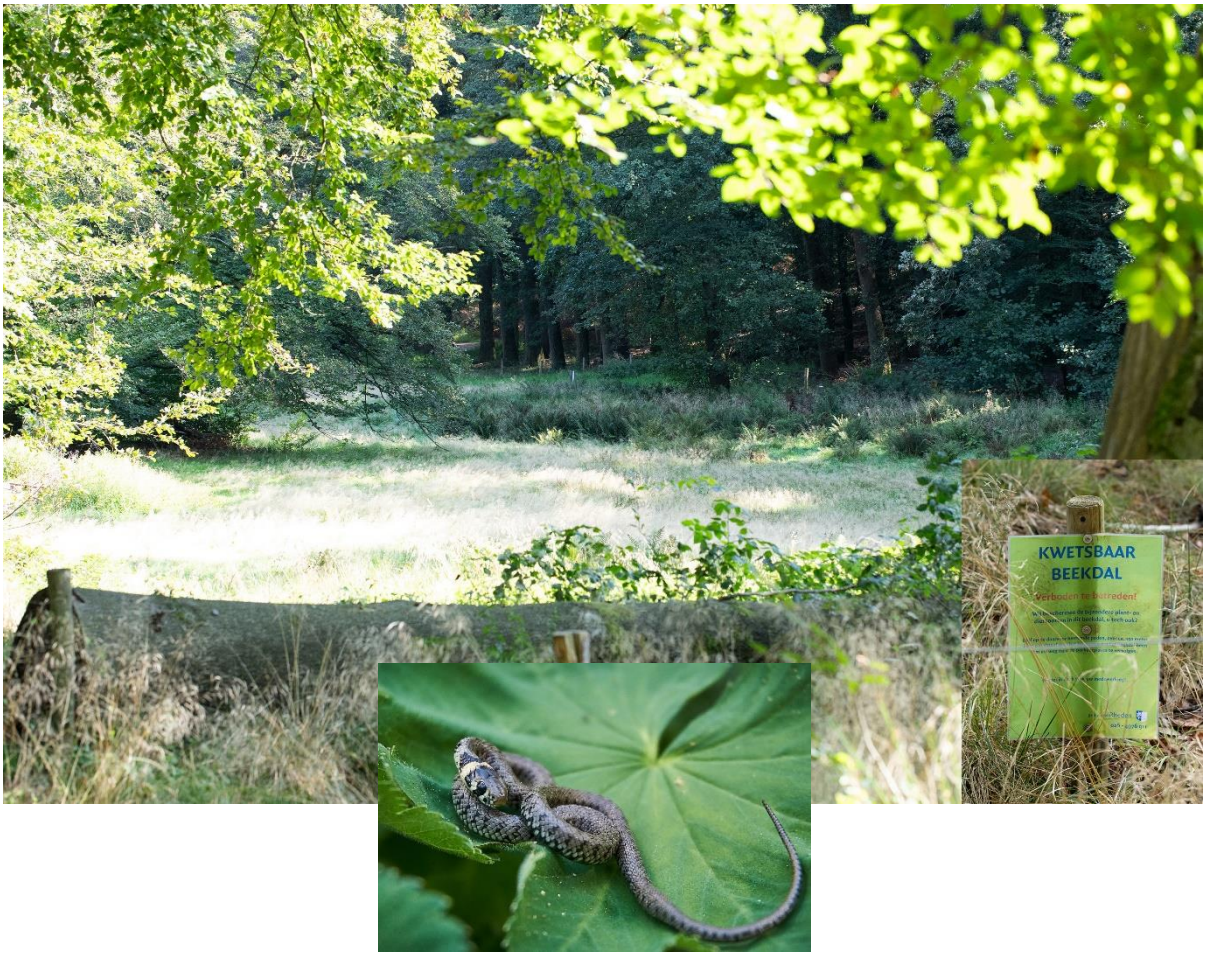
Namens het bestuur IVN Oost-Veluwezoom, onze IVN werkgroep Duurzame Veluwezoom en de mede-ondertekenaars van dit schrijven richt ik mij tot u aangaande de ontwikkelingen rondom Buitenplaats Beekhuizen. Uit publicaties is ons gebleken dat er voorbereidingen plaatsvinden voor een mogelijke bestemmingsplanherziening vanwege de verbouwing van Buitenplaats Beekhuizen met grotere gebouwen en een nieuwe grotere horecavoorziening die niet meer ten principale bestemd is voor de campinggasten.

Als direct betrokkenen bij de natuur van de Oost-Veluwezoom hebben wij grote zorgen ten aanzien van de natuur en biodiversiteit wanneer de herziening leidt tot uitbreiding van horeca- en andere activiteiten. De camping ligt midden in het Beekhuizerdal, onderdeel van de Veluwezoom en een aangewezen Natura 2000 gebied. Door de uitbreiding van de activiteiten zal de inmiddels al te hoge druk op dit unieke natuurgebied nog verder toenemen. Zoals u bekend, betekent de status van Natura 2000 dat er geen maatregelen mogen worden genomen of activiteiten worden goedgekeurd die ten koste gaan van de kwaliteit van de natuur en de biodiversiteit in het betreffende gebied.

Kwetsbare natuur

Het dal van de Beekhuizerbeek is een uniek natuurgebied, gevormd door de ijstijden en de beek. Dit heeft geleid tot onder andere de vorming van een uniek nat bronbos en een beekdal. Dit gebied is het leefgebied van een uitgebreide en vaak ook unieke flora en fauna. Voorbeelden hiervan zijn planten als het paarbladig goudveil en dieren zoals de grote gele kwikstaart, ijsvogel, ringslang en de boommarter. Het is ook een rust- en fourageergebied voor veel algemenere soorten zoals het edelhert, ree, wild zwijn, das, vos, bosuil, zwarte specht en verschillende vleermuissoorten. Daarbij bevindt zich in de nabijheid een geschikt leefgebied voor de wespendief en is het goed mogelijk dat in de broedtijd wespendieven foerageren in het beekdal of rond de Buitenplaats. Er zijn namelijk enkele waarnemingen van wespendief hier uit het verleden.

Het vinden van voedsel en rust komt steeds meer in het geding door de toegenomen recreatiedruk. Deze geeft ook een steeds hoger risico voor het kwetsbare gebied, zoals het bronbos en het beekdal. Wandelaars en hun (loslopende) honden zorgen voor verstoring, zelfs als zij op de paden blijven.

Het beekdal, liggend direct ten oosten van Boutique Beekhuizen is een kwetsbaar natuurgebied met o.a. de ringslang als bewoner. Een te grote recreatiedruk vergroot de kans op het betreden door wandelaars en loslopende honden op locaties waar dat niet gewenst is.

Toenemende drukte en afname leefgebied

- Van oorsprong was natuurcamping Beekhuizen een kleinschalige camping waar campinggasten op een eenvoudige wijze konden kamperen. De voorzieningen waren bescheiden en het aantal gasten relatief beperkt, veelal gedurende het kampeerseizoen. De natuurcamping was in harmonie met de omliggende natuur. De overgang naar Buitenplaats Beekhuizen betekende een uitbreiding van de campingactiviteiten en een toenemend aantal gasten, wandelaars en loslopende honden. Dit niet alleen gedurende het kampeerseizoen, maar het hele jaar door. Inmiddels weten ook mensen van buiten de camping het restaurant goed te vinden. Ook is het restaurant regelmatig gesloten vanwege besloten (bruilofts)feesten waarbij geen relatie is met campingasten. Het restaurant kent momenteel voor drie dagen in de week openingstijden tot 22.00 uur en één dag tot 20.00 uur. Vooral in de donkere maanden, wanneer er relatief weinig voedsel is, moeten dieren zo weinig mogelijk gestoord worden in hun rust. Het terugbrengen van de huidige openingstijden naar tijden die aansluiten bij de openingstijden voor het wandelgebied is beter voor de natuur. Ook de opening van Boutique Beekhuizen heeft geleid tot een toenemende drukte van autoverkeer, stikstofemissies en wandelaars. Aanvullend op deze ontwikkelingen is onlangs het leefgebied van het grofwild in dit gebied aanzienlijk afgenomen. Dit door het plaatsen van een hekwerk om het wild van de akkers, die liggen aan de Arnhemsestraatweg, te weren.

Uiteraard gunnen wij iedereen een mooie wandeling in de natuur en als IVN stimuleren wij dat zelfs. Daarnaast vinden wij het wel belangrijk dat er voldoende balans is tussen rust voor de natuur en recreatiedrukte. Naar onze eigen ervaring is deze balans in het Beekhuizer dal de afgelopen jaren verstoord geraakt en zal dit verder toenemen bij uitbreiding van de recreatievoorzieningen.

Het gebied rondom de parkeerplaats van Buitenplaats Beekhuizen wordt veel bezocht door wilde zwijnen die de grond loswroeten op zoek naar voedsel zoals emelten. Naast de wilde zwijnen zijn ook het ree, het edelhert en de das die dit gebied gebruiken als voedsellocatie. Vooral verstoring in de donkere delen van de dag verstoren deze dieren in hun voedselvoorziening.

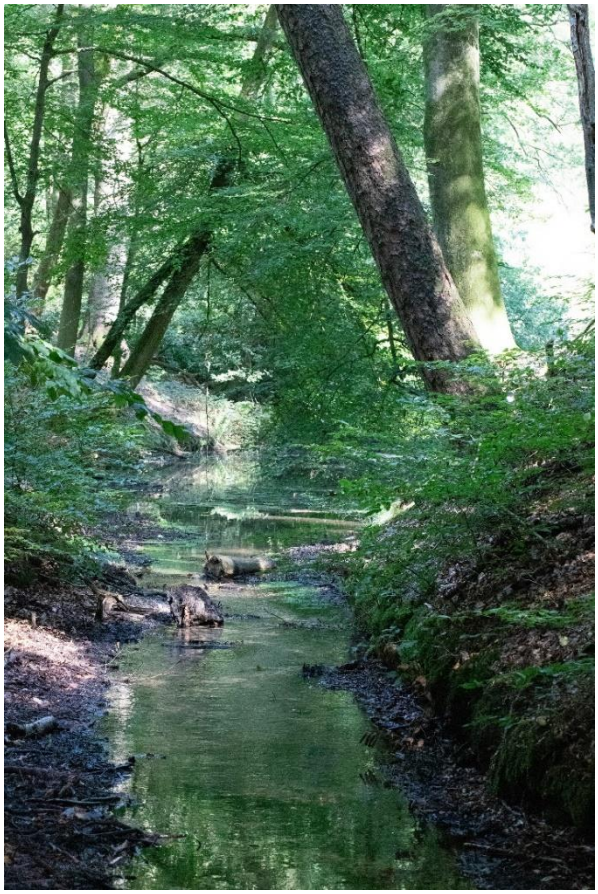
Biodiversiteitsplan gemeente Rheden

In juni 2022 heeft de gemeenteraad van Rheden het biodiversiteitsplan 2022-2023 goedgekeurd en inmiddels zijn onderdelen van dit plan in uitvoering. Als IVN Oost-Veluwezoom omarmen wij dit biodiversiteitsplan en zijn nauw betrokken bij de uitvoering van het plan.

Onderdeel van het biodiversiteitsplan zijn de factsheets die zijn opgesteld voor 22 deelgebieden binnen de gemeente. Deze factsheet geeft per gebied inzicht in de huidige natuurkwaliteiten én problemen. Het Beekhuizer dal valt onder factsheet 22, deze is als bijlage toegevoegd.

In deze factsheet wordt veelvuldig aangegeven dat rust voor de dieren belangrijk is en zelfs van onschatbare waarde is. Één van de vier genoemde ontwikkelingsdoelen is ‘Rust’ en het vinden van de juiste balans tussen recreatie en rust. Wij sluiten ons volledig aan bij deze doelstelling.

Het uitbreiden van de recreatieve activiteiten in het Beekhuizer dal past in het geheel niet bij de uitgangspunten van de in facsheet 22 door u vastgestelde uitgangspunten. Waardoor uitbreiding strijdig is met staand beleid.

Direct naast de parkeerplaats stroomt de Beekhuizerbeek en is op deze locatie breder dan op veel andere plekken. Juist op de modderige oever van dit deel van de beek zoekt de schuwe gele kwikstaart haar voedsel. De grote gele kwikstaart is een beschermde inheemse soort en broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. De kans is groot dat deze uit ons gebied verdwijnt bij teveel verstoring door bijvoorbeeld loslopende honden en wandelaars.

Keuze voor balans tussen rust en recreatie

Met het Beekhuizer dal bezit de gemeente Rheden een uniek natuurgebied dat in deze vorm nergens anders in Nederland voorkomt. Het gebied is de afgelopen jaren door verschillende externe factoren al flink onder druk komen te staan. Met het toevoegen van extra en permanente bouw- en gebruiksmogelijkheden voor de camping neemt deze ongewenste druk nog verder toe.

Hieronder een korte opsomming van de in dit schrijven genoemde punten:

- Het aantal campingbezoekers en het aantal bezoekers van het restaurant is aanzienlijk gestegen met de komst van buitenplaats Beekhuizen en Boutique hotel Beekhuizen. Hierdoor is de druk op het omliggende gebied door autoverkeer, wandelaars en (loslopende) honden navenant gestegen.
- Momenteel is het restaurant drie dagen in de week geopend tot 22.00 uur Het terugbrengen van de huidige openingstijden naar tijden die aansluiten bij de openingstijden voor het wandelgebied lijkt ons logischer en beter voor de natuur.
- Het plaatsen van het hekwerk om het wild van de akkers, die liggen aan de Arnhemsestraatweg, te weren, heeft het leefgebied van veel dieren aanzienlijk beperkt.
- Uitbreiding van recreatieve activiteiten bij Buitenplaats Beekhuizen zullen de druk op het kwetsbare beekdal verder vergroten. Uitbreiding van het aantal overnachtingen en bezoeken van het restaurant van Buitenplaats Beekhuizen zijn strijdig met de status van Natura 2000 gebied.
- Uitbreiding van het aantal overnachtingen en bezoeken van het restaurant van Buitenplaats Beekhuizen zijn strijdig met het vigerende Biodiversiteitsplan van gemeente Rheden.

Wij gaan er vanuit dat u na het lezen van dit schrijven onze mening deelt dat een verdere toename van de recreatiedruk niet alleen teveel van het goede is voor de kwetsbare natuur, maar ook strijdig is met staand beleid.

Wij hopen en verwachten dat het natuurbelang een volwaardige plek in de besluitvorming krijgt en zal krijgen en dat dit in het onderhavige geval zal leiden tot het weigeren van de wijziging van het bestemmingsplan en de weigering van het verlenen van een Wet natuurbeschermingsvergunning. Er dient niet akkoord te worden gegaan met uitbreiding van de activiteiten op het terrein van Buitenplaats Beekhuizen en de openingstijden van de horeca dienen aan te sluiten bij de openingstijden van het wandelgebied, zoals ook gebeurt bij de horeca op de terreinen van Natuurmonumenten. Dit betekent dat de horecagelegenheid wordt gesloten na zonsondergang.

Met alle plezier organiseren wij voor B&W en de raadsleden een excursie door het gebied van het Beekhuizer dal, zodat wij u ter plekke kunnen informeren over de grote natuurwaarde van dit unieke gebied. Graag vernemen wij van u of u van dit aanbod gebruik wilt maken.

Met vriendelijke groeten,

Namens de IVN Oost-Veluwezoom

Willem Cramer

voorzitter

De inhoud van deze brief wordt mede ondersteund door de natuurorganisaties:

Bekenstichting afdeling Beekhuizerbeek;

Bekenstichting afdeling Rozendaalse beek;

Dieren zoemt;

KNNV Arnhem;

Stichting vitale biotopen;

Vogelwerkgroep Arnhem e.o.